

KOYUN-KEÇİ VEBASI (PPR)

Koyun-Keçi Vebası (PPR), koyun ve keçilerin sığır vebasına benzeyen yüksek ateş, göz-burun akıntıları, nekrotik-erosiv stomatit, ishal ve pnömoni ile karakterize bulaşıcı ve genellikle akut seyirli ve ihbari mecburi viral bir hastalıdır

Koyun-Keçi Vebası hastalığı, koyun ve keçilerde görülür. Keçiler, hastalığa koyunlardan daha duyarlıdır. 3-18 aylık yaştaki genç hayvanlar erginlere göre daha şiddetli olarak etkilenirler. Salgınlar, en sık yağışlı ya da soğuk kuru mevsimlerde görülür.

Bulaşma, sindirim ve solunum yoluyla olur. Hasta ve duyarlı hayvanlar arasında direkt olarak oluşur. Hastalık, genellikle inkübasyon dönemindeki henüz klinik semptom göstermeyen hayvanların sürüye sokulması ile başlar. Virus, enfekte hayvanların salya gözyaşı, burun akıntısı, idrar ve dışkılarıyla çevreye yayılır.

HASTALIĞIN BELİRTİLERİ:

Klinik olarak PPR, 4-6 gün süren bir inkübasyon periyodundan sonra vücut ısısında artış görülür ve bunu çok şiddetli olabilen göz ve burun akıntıları izler. Bu akıntılar, göz kapaklarının birbirine yapışmasına ve burun deliklerinde kabuklar oluşturarak hayvanın güç soluk almasına neden olur. Ateşin başlangıcından 2-3 gün sonra ağızda, aşırı salya ile eşlik edilen nekrotik-erosiv mukozal lezyonlar görülür. Bunu sulu ve sıklıkla kanlı olabilen bir ishal izler ve beden ısısı düşer. Öldürücü olaylarda, hayvanlar ateşin başlangıcından sonraki 6-10 gün içinde aşırı sıvı kaybı ya da sık görülen bir komplikasyon olarak bronkopnömoni sonucu ölürler.

Şiddetli salgınlarda bulaşma ve ölüm %100'e ulaşabilir. Hafif salgınlarda ölüm oranı %50'yi aşmaz.

Klinik olarak hastalık, hiperakut, akut ve belirsiz enfeksiyon olmak üzere 3 temel formda görülür.

Hiperakut (Çok Şiddetli) Form: Bu form genellikle keçilerde oluşur. Yaklaşık 2 gün süren bir inkübasyon periyodundan sonra görülen ilk semptom, yüksek ateştir (41-42o C). Bunu süratle gözyaşı akıntısı ve burun akıntısının yanısıra genel düşkünlük hali ,bitkinlik, çevreye ilgisizlik, karışmış yün ve iştahsızlık izler. İlk günler süresince şişkinlik olabilir ve şiddetli ishal ile izlenir. Seyir hızlıdır sürüye bulaşma %100 ve %90 oranında ölüm şekillenir..

Akut(Şiddetli) Form: Bu form: İnkübasyon süresi 3-4 gündür ve ilk devreler hiperakut formunkilere benzerdir.Başlangıçta seromüköz sonradan mukopurulent özellik kazanan ve burun deliklerini tıkayan burun akıntısı vardır. Önce dişetlerinin dış sınırı boyunca uzanan bir konjesyon bandı halinde görülen lezyonlar daha sonra dişetleri, dil, dudak ve yanakların iç yanı, damakta erosiv ve ülseratif lezyonlar halinde gelişir. Dil, beyazımsı kötü kokulu nekrotik ölü doku ile örtülür. Kuru bir öksürükle birlikte genellikle pulmoner tutulma oluşur. Komplikasyonların yokluğunda, hastalık 8-10 gün sürebilir. Ölüm ile ya da iyileşme ve sağlam bir bağışıklıkla sonuçlanır.Hastalarda yavru atma görülebilir.

Belirsiz Form: Böyle olaylarda hastalık, belirsiz semptomlarla 10-15 gün sürer. Son devrede kontagiyöz ektimanınkilere benzeyen papül ya da püstüller görülebilir.

PPR'da hastalık ya ölümle sonuçlanır ya da iyileşen hayvanlar, yeni bir enfeksiyona karşı sağlam bir bağışıklık kazanırlar. Bu korunmanın süresi, muhtemelen birkaç yıl ya da hayvanın tüm ekonomik yaşamı süresindedir.

Koyun ve keçi türü hayvanların sevklerinde hayatları boyunca en az bir kez PPR aşısı ile aşılanmış olması şartı aranmaktadır.Sevk edilecek koyun ve keçi türü hayvanlara daha önce PPR aşısı yapılmamış ise aşı yapıldıktan 21 gün sonra sevkine izin verilmektedir.. Aksi halde sevklerine izin verilmemektedir.